

Täysistunto

Torstai 10.3.2022 klo 16.01—18.18

2.1. Suullinen kysymys hallituksen esittämistä ilmastotoimista (Riikka Purra ps)

Suullinen kysymys SKT 34/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Purra.

Keskustelu

16.02 **Riikka Purra ps:** Arvoisa herra puhemies! Hallitus on päätyvässä esittämään uusia ilmastotoimia, siis nyt, kun elämme epävarmuudessa Ukrainan sodan takia, sodan, jonka vaikutukset ovat paitsi epävarmoja myös ehdottomasti suuria, myös täällä. Lehtitietojen mukaan hallitus on esittämässä muun muassa jakeluvälvoitteen kiristämistä, [Eduskunnasta: Oho!] joka nostaa polttoaineiden hintoja pumpulla jopa kymmeniä senttejä litralta — siis tässä tilanteessa. Arvoisa hallitus, voisitteko kertoa kansalaisille, että tämä ei ole totta? Diesel maksaa paikoittain tällä hetkellä kaksi ja puoli euroa litralta. Tämä uusin hintapiikki johtuu sodasta ja siihen reagoimisesta, ja emme ole tässä nähneet vielä läheskään kaikkea, mutta hallitus on pahentamassa tilannetta entisestään — siis omilla toimillaan pahentamassa tilannetta. Arvoisa ministeri, voisitteko kertoa kansalaisille, paljonko hinnat tulevat kasvamaan teidän toimienne takia ja miksi ette tässäkään tilanteessa voi luopua kustannuksia lisäävistä toimista?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Harakka siellä, olikin kuollessa kulmassa, en huomannut ensin. [Sebastian Tynkkynen: Nyt konkreettisia vastauksia! — Perussuomalaisten ryhmästä: Raha ei näy tilillä!]

16.03 **Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me kaikki jaamme suuren huolen siitä, että polttoainekustannukset ovat nousseet lähes sietämättömiksi varsinkin kuljetusalan tulevaisuuteen nähden, [Riikka Purran välihuuto] ja hallitus miettii koko ajan keinoja, joilla kuljetusalan ahdinkoa voidaan auttaa useissa eri ministeriöissä.

Sen sijaan kysyjän esittämä väite siitä, että hallituksella olisi joitain uusia, tuoreita toimia, jotka liittyisivät jakeluvälvoitteen nostoon, ei pidä paikkaansa. Tällaista päätöstä ei sellaisenaan ole missään tehty. [Oikealta: Millaisena on tehty?] Sen sijaan meidän täytyy muistaa se, että — kuten kysyjäkin tuossa huomautti — tämä erittäin traaginen maailman-tilanne on jo vaikuttanut tähän polttoaineen hintaan erittäin voimakkaasti. Siksi meidän täytyy — samoin kuin hänen puolueensa edustaja aikaisemmin mainitsi siitä — [Puhemies koputtaa] nyt tästä fossiilisesta riippuvuudesta päästä eroon, ja kotimainen biokaasu ja ko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 23/2022 vp

timaiset tuotteet ovat sellaisia, [Puhemies: Ja nyt aika on täyttynyt!] jotka auttavat sekä kuljetusalan ahdinkoon että pitemmällä tähtäimellä ilmastotavoitteisiin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pyydän niitä edustajia, jotka tästä nimenomaisesti aiheesta haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Ja edustaja Purra jatkaa, olkaa hyvä.

16.04 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jakeluvelvoitteen kiristämistä ei siis ole tulossa. Tämä on hyvä tietää. Lehdistö kertoo asian toisin.

Mutta myös suomalainen ruoantuotanto kuulemma saa teiltä osumaa. Maataloudessa ja ruoantuotannossa on suuria ongelmia ja riskejä alkaen lannoitteiden saatavuudesta, polttoaineiden hinnasta, siitä, saadaanko kevätkylvöjä ylipääntensä tehtyä. Ruoan hinta on noussut ja nousee edelleen rajusti. Samaan aikaan — jälleen olemme lehtitietojen varassa — hallitus esittää paketissaan kymmenen uutta maatalouteen kohdistuvaa ilmastotoimea, [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] siis samaan aikaan, kun me kuulemme joka päivä, millaisessa kriisissä maatalous on. Sodan vaikutukset leviävät kaikkialle. Ykkösasiamme pitäisi olla oman turvallisuuden ja huoltovarmuuden varmistaminen — ja se, että suomalaiset pärjäävät.

Arvoisa ministeri, onko todella nyt oikea hetki asettaa maataloudelle uusia ilmastotoimia?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Leppä.

16.06 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen ja koko Suomen ykköstehtävä on turvallisuuden ja huoltovarmuuden takaaminen. Mitään muuta tärkeämpää tehtävää tässä hetkessä maailmassa, Suomessa, Euroopassa ei ole. [Sebastian Tynkkynen: Sanoja!] Me olemme nähneet, minkälainen tilanne on tällä hetkellä olemassa. Ympäri maailmaa on sekasorto markkinoilla, joka puolella raaka-aineiden, puolivalmisteiden, valmistuotteiden hinnat ovat rajusti nousseet, ja näyttää vain nousu jatkuvan. Tämä on se asia, joka hallituksen pitää hoitaa, ja se hoidetaan. Kenenkään suomalaisen ei tarvitse olla eikä pidä olla nälässä eikä vilussa. Se on kaikkein keskeisin asia huoltovarmuuden kannalta, ja sen eteen me tulemme tekemään kaikkemme. Siinä on keskeisessä roolissa suomalaisen maatalouden, suomalaisen ruoantuotannon, kilpailukyky, kannattavuus, joka on aivan alamaissa tällä hetkellä, ja se vaatii toimia niin hallitukselta [Riikka Purra: Ilmastotoimia!] kuin myöskin markkinoilta, ja sitä työtä me teemme. Me emme tarvitse yhtään lisärasitetta suomalaiselle maataloudelle yhtään mihinkään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Peltokangas.

16.07 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri Leppä, maaseudulta kantautuu hätähuuto. Me olemme viime viikkoina kuulleet teiltä maaseudun tuottajia tyynnyttäviä puheenvuoroja niin kuin äskenkin. Arvoisa ministeri, teidän hallitusohjelmanne on näyttänyt sen, mihin maaseutua ajetaan. Nämä hätähuudot eivät tule turhaan. Siellä eivät ole asiat nyt hyvin. Arvoisa ministeri, aiotteko te jatkaa? Seisoteko te tämän vihervasemmistolaisen maataloutta alas ajavan politiikan takana yhä vai ryh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 23/2022 vp

dyttekö te oikeisiin toimenpiteisiin suomalaisen niin energiatuotannon kuin ruokahuollonkin parantamiseksi?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Leppä.

16.08 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisella maataloudella on todellakin hätä. Olen täysin samaa mieltä, edustaja Peltokangas, teidän kanssanne. Tämä on varsin hyvin koko hallituksen tiedossa. Sen vuoksi me valmistelemme asioita, ja kun ne ovat valmiina, ne tullaan kertomaan. Tämä on se, mitä me tällä hetkellä teemme, ja se on meidän ykkösprioriteettimme, ja siksi me olemme myöskin tässä asiassa liikkeellä koko hallituksen voimin. Tämä ei voi olla, eikä se ole, pelkästään maa- ja metsätalousministeriön ja ministerin asia, vaan tämä on koko hallituksen asia. Kysymys on meidän kokonaisturvallisuudestamme, meidän kokonaismaanpuolustuksestamme ja siitä huoltovarmuudesta, jossa keskeisessä osassa on ruoka. Ja jos ei meillä ole kannattavaa maataloutta, meillä ei ole myöskään omaa ruokaa. Tämä on se asia, jonka eteen teemme töitä. [Mauri Peltokangas: Puheet on pidetty, missä teot?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Puisto.

16.09 Sakari Puisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On selvää, että ilmastotoimissa on tehty virheitä. Kysyisin energiahuoltovarmuudesta ja -omavaraisuudesta. Turve on tärkeä kotimainen energianlähde, jota tarvitaan ja tullaan tarvitsemaan varsinkin lähitulevaisuudessa. Nyt helmikuusta lähtien on maksettu tukea siitä, että turvetuotantokoneita on romutettu.

Nyt kysyn ministeriltä: eikö ennemminkin näitä turvetuotantokoneita pitäisi lunastaa varastoihin, sanotaan vaikka valmiusvarastoihin viime kädessä, sen sijaan, että niitä nyt romutetaan?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Lintilä.

16.09 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustajalta hyvin tärkeä kysymys, ja sitä on käsitelty eri puolilta, turvetta. Itse näen, että tässä tilanteessa, jolloin on oletettavaa, ihan viimeisten tuntien tietojen mukaan, että vastapakotteita tulee Venäjältä, meidän tulee varautua siihen, että me korvaamme sitä hakepuolta, ja siinä ehdottomasti nopein ja realistisin vaihtoehto on turve.

Meillä on turvekalustoa käytännössä noin 20 terawattitunnin nostamiseen. Meillä on kai parhaimmillaan, tai enimmillään, nostettu noin 15, eli kyllä meillä koneistoa on. Me olemme käyneet läpi tämän hyvinkin tarkkaan tällä hetkellä. [Oikealta: Kuinka kauan?] Ja ne viestit, mitä on toimijoilta tullut, kertovat, että kyllä he pitävät kaluston, kun he saavat näkymän siitä, että tuotantoa tullaan nostamaan myös tässä siirtymäajassa, mitä se tulee olemaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Tavio.

16.10 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Suomessa ei ole kohta enää kellään varaa liikkua autolla. Perussuomalaiset ovat sitä mieltä, että hallituksen on pikai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 23/2022 vp

sesti ryhdyttävä torjumaan polttoainehintojen nousua laskemalla veroja. Muistakaa: pump-puhinnoista yli puolet on veroa.

Suomen hallitus pyrkii ilmastotoimillaan nostamaan autoilun hintaa. Kuten pääministeri Marin on täällä useasti toistanut, te teette maailman kunnianhimoisinta ilmastopolitiikkaa, paljon muita EU-maita kalliimpaa ja kunnianhimoisempaa, ja kokoomuksen tuella näin toimitte. [Timo Heinonen: Höpsis!] Täällä on käynyt selväksi, että hallitus näkee autoilijat lähinnä saastuttajina ja verottajan lypsylehminä. Ymmärtääkö hallitus, kuinka kal-liiksi ihmisille, yrityksille ja valtiollekin se tulee, jos Suomen pyörät eivät enää pyöri?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Harakka.

16.12 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Verotuksesta vastaava ministeri Saarikko ei ole nyt tässä kertomassa verotuk-sesta, mutta kyllä se muisti tuntuu olevan siinä mielessä vähän lyhyt, että meillä oli tiistai-na täällä kyselytunti, [Oikealta: Keskiviikkona!] jossa keskityttiin Ukrainan sotaan, ja nyt näyttää siltä, että koko teema on unohtunut. Ukrainan sota on merkittävä tekijä tässä polt-toaineen hinnan nousussa, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Puhemies koput-taa] ja nyt esimerkiksi meillä on olemassa venäläisen öljyn ostoboikotti maailmanlaajui-sesti. [Juha Mäenpään välihuuto] Se liittyy näihin traagisiin tapahtumiin Ukrainassa, ja Brent-laadun hinta on nyt reilussa viikossa kasvanut yli kolmanneksen. Joten väite ei pidä paikkaansa: Meillä hallituksessa on suuri huoli kuljetusalan turvallisuudesta ja tulevaisuu-desta. Meillä on myöskin suuri huoli siitä, millä tavalla suomalaiset pystyvät liikkumaan myös jatkossa, myöskin tilanteessa, jossa julkista liikennettä ei ole riittävästi saatavilla. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei todellakaan näytä siltä! — Entäs se verotus?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Grahn-Laasonen.

16.13 Sanni Grahn-Laasonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Voin va-kuuttaa, että tämä sali ei ole tätä Venäjän raakaa hyökkäystä Ukrainaan unohtanut ja siitä on vakavasti täällä keskusteltu. [Jukka Gustafsson: Lähinnä tarkoitettiin perussuomalai-sia!]

Tähän energian hintaan: Energiaturvallisuus nimittäin liittyy tähän aiheeseen. Energian hinnannousun taustalla on nyt Putinin hyökkäys Ukrainaan. Euroopan on siitäkkin syystä nopeasti irtauduttava fossiilisesta tuontien energiasta Venäjältä, ja se tulee olemaan erittäin suuri ponnistus. Se on tärkeää myös suomalaisesta näkökulmasta, siirtyminen puhtaaseen energiaan, ja siksi toivon, että hallituksella on jo keinoja siihen, miten voimme vauhdittaa energiainvestointeja Suomessa.

Haluaisin kysyä teiltä, mitä voidaan tehdä nopeasti. Kokoomus on esittänyt jo ennalta aiemmikin, ennen tätä kriisiä, ja nyt entistä akuutimmin esimerkiksi raskaan liikenteen am-mattidieseliä, jolla pystyttäisiin varmistamaan, että tavara liikkuu ja kuljetusyrietykset pys-tyvät toimimaan. Tässä polttoaineen hinnannousun tilanteessa se olisi niin kuin vastaantu-lo, [Puhemies koputtaa] sanoisin, että aivan välttämätön sellainen. Ja toinen on verotuksen keventäminen [Puhemies: Ja kysymys!] suomalaisten ostovoiman parantamiseksi, niin että näistä kustannuksista voidaan selvitä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Lintilä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 23/2022 vp

16.14 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä tilanne kyllä tunnustetaan ja tunnustetaan erittäin kipeästi hallituksen piirissä, eli polttoaineen hintojen nousu. Huono uutinen on se, että itse en henkilökohtaisesti näe, että tämä oli vielä tässä, valitettavasti. [Mika Niikko: No mitäpä tehdään?] Epätietoisuus — te ette löydä lähihistoriasta niin nopeaa päivävaikutteista öljyn hinnan muutosta kuin mitä on tapahtunut viime päivinä. Se kertoo siitä, että se epävarmuus on erittäin voimakas.

Ammattidiesel on selvityksessä, ja se menee eteenpäin, mutta se on valitettavan hidas tähän akuuttiin tilanteeseen. [Sebastian Tynkkysen välihuuto] Eli itse ehkä lähtisin siitä, mistä ei ole vielä hallituksen piirissä käyty keskustelua, että jakeluvelvoite on sellainen, joka tällä hetkellä nostaa käytännössä dieselin hintaa oikeastaan ohi bensen. Eli olisiko meillä sitten ammattipuolella mahdollisuus jakeluvelvoitteesta luopua määrääjäksi [Puhemies koputtaa] ja sitä kautta saada tätä kannattavuutta paremmaksi?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Sipilä.

16.15 Juha Sipilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Maanviljelijöille pitää tässä tilanteessa taata työrauha ja toimeentulo. Jos me asetetaan lisää velvoitteita ilmastotoimien puolella, niin niiden paras kanava olisi markkinaehtoisten hiilensidontamekanismien kautta, jolloin viljelijä saa siitä kunnollisen korvauksen, jos hän tekee viljelytutumuksiinsa muutoksia sillä tavalla, että päästöt vähenevät.

Mitä tulee jakeluvelvoitteeseen, niin jakeluvelvoitteessa valitettavasti nämä komponentit ovat Aasiasta tulevia elintarviketeollisuuden jätteitä, paistinrasvoja ja niin edelleen. Sen alkuperäisen tarkoituksen mukaisia kotimaisia komponentteja on valitettavasti siinä vain muutama prosentti. Jakeluvelvoitteen nostaminen tässä tilanteessa olisi kyllä virhe.

Mitä voidaan tehdä nopeasti? Nopeasti voidaan kasvattaa biokaasun osuutta. Ja kysyinkin ministeri Harakalta: mitä toimia me voidaan tehdä nopeasti biokaasun osuuden kasvattamiseksi? [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Harakka.

16.16 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän edustaja Sipilää erittäin tärkeästä ja hyvästä kysymyksestä. Se on juuri näin, että mitä suurempi biokaasun osuus voisi olla tässä uusiutuvien polttoaineiden kokonaisuudessa, niin sitä kotimaisempi, sitä huoltovarmempi ja myöskin maatalouden puolelta päästöjä vähentävämpi tulos on, puhumattakaan siitä, että sen hintavaikutus ei myöskään olisi liiallinen.

Ja tältä osin olemme pyytäneet epävirallisen selvitysmiehen nopeuttamaan tätä meidän toimeenpano-ohjelmaamme biokaasuohjelman käynnistämiseksi niin, että me pääsisimme jo viime budjettiriihessä sovittuun neljän terawattitunnin tuotantoon mahdollisimman nopeasti. Sillä olisi siis sekä maaseudun päästövähennyksiin että sitten myöskin liikenteen ja varsinkin raskaan liikenteen käyttövoimamuutokseen hyödyllisiä tuloksia.

Ja tässä on liikenne- ja viestintäministeriön panos tähän suureen murrokseen, mikä meillä liikenteessä on, [Puhemies koputtaa] löytää uusia, puhtaampia käyttövoimia, kannustaa niihin myöskin ihan rahallisesti. [Puhemies: Minuutti on täyttynyt!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Ranne.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 23/2022 vp

16.18 **Lulu Ranne ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ilmastomuutoksen pelossa ollaan tekemässä teknistaloudellisesti tuhoon tuomittuja ratkaisuja. Ydinvoiman alasajo ja tuulivoimauuskonto ovat ajaneet eurooppalaisen energiamarkkinan kuilun reunalle. Nyt Venäjän sota Ukrainaa vastaan on työntämässä Euroopan markkinat ja meidät sen mukana reunan yli hintakatastrofiin.

Markkinoiden dynamiikka muuttuu. Eurooppa imee Norjan ja Ruotsin sähkön hintaan mihin hyvänsä. Meillä lääkkeeksi tarjotaan lisää ilmastotoimia ja lisää tuulivoimaa. Saksassa on tuullut viimeisen kahden viikon ajan murto-osan normaalista. Pohjoismaissa tuuli eilen ja toissa päivänä viidesosan siitä, mitä tänään. Milloin tunnustetaan, että oli tuulivoimaloita kuinka paljon tahansa, niin kun ei tuule, niin ei tuule, eikä sähköä synny eikä Norja pelasta?

Arvoisa ministeri Lintilä, helppoa tai nopeaa ratkaisua tilanteeseen ei ole. Siksi on tärkeää tietää, koska ja mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä hiilineutraalin, sääriippumattoman energiantuotannon, [Puhemies koputtaa] kuten pienydinvoimaloiden, edistämiseksi Suomessa. Selvitysmiehet ja selvitykset eivät nyt riitä vastaukseksi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Lintilä.

16.19 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Meillä taitaa tällä hetkellä olla Euroopan halvin sähkön hinta. Pohjois-Ruotsissa ja Pohjois-Norjassa oli käsittääkseni nyt halvempi, muuten meillä on Euroopan halvin. [Timo Heinosen välihuuto] Eli ei tämä tilanne nyt ihan valtavan huono ole tuon sähkön suhteen. [Välihuutoja oikealta] Kyllä me tarvitaan omaa itsenäistä energiatuotantoa hajautetusti, aivan niin kuin meillä tällä hetkellä onkin. Nyt pitää huomioida, että eilen taidettiin ajaa Olkiluoto kolmosesta ensimmäisen kerran ulos sähköä, eli kyllä Olkiluoto kolmonen on meille merkittävä ratkaisu. Ja me tullaan jatkamaan ihan selkeästi näitä linjauksia, joita on olemassa. Meillä on tuulivoimaa merkittävästi tulossa, mutta myös ydinvoima on erittäin vahvasti mukana.

Nyt pitää muistaa sellainenkin asia, että jos puhutaan pienydinvoimaloista, niin ei se prosessi ole yhtään erilaisempi, teetkö sinä pienemmän pöntön vai isomman pöntön. Tässä nyt annetaan pikkuisen väärää kuvaa julki. [Puhemies koputtaa] Eli ei se ole mikään takapihalle laitettava pönttö, kyllä se on ydinvoimala. [Naurua — Jukka Gustafsson: Taas hyvä vastaus!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Aika täynnä. — Edustaja Harjanne.

16.20 **Atte Harjanne vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Energian hinta ja maatalouden tila ovat erittäin tärkeitä huolia — ilmastopolitiikka kuitenkin vaarallisen väärä maalitaulu. Ukrainan sota nimenomaan alleviivaa tarvetta vauhdittaa kestävää siirtymää, se on ilmaston ja isänmaan etu. Hallitus edistää sähkön ja kaasun liikennekäyttöä — hyvä. Myös laajempi korkeaseosetanolin käyttö auttaisi vähentämään fossiiliöljyn tarvetta liikenteessä. Sen käyttöä kuitenkin rajoittaa nykyinen sääntely, joka tekee etanolikonversiot alle 13 vuotta vanhoille autoille lähes mahdottoman kalliiksi. Kysyisin hallitukselta: voisiko tätä ehkä nyt tarkastella?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Harakka.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 23/2022 vp

16.21 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Harjanteelle tärkeästä kysymyksestä. Nämä polttoaineet, joita voi käyttää polttomoottoriautoissa, jotka tulevat olemaan Suomen teillä vielä kymmeniä vuosia siitä huolimatta, että liikenteen sähköistyminen edistyy — itse asiassa ajateltua nopeammin — ovat edelleen tärkeitä. Minä ymmärrän — olen sen verran vaatimattomista oloista — että kaikilla ei ole varaa ostaa sähköautoa välittömästi, ja siksi olemme itse asiassa jo tarkastelemassa sitä, voitaisiinko lainsäädäntöä ja käytäntöjä muuttaa siltä osin, että se etanolille muuntaminen olisi nykyistä helpompaa ja yleisempää. Hyvin moni suomalainen haluaa tavalla tai toisella omien kykyjensä ja mahdollisuuksiensa mukaan osallistua näihin ilmastomuutoksen vastaisiin talkoisiin. Silloin niitäkin ihmisiä, joilla on mahdollisuus muuttaa auto etanolille taikka sitten käyttää kaasukonversiota, tässä halutaan yhtä lailla tukea [Puhemies koputtaa] kuin niitä, jotka harkitsevat auton vaihtoa jossain vaiheessa sähköautoon.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Lindtman.

16.22 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jo kymmeniä vuosia olemme tienneet, että ilmastomuutosta täytyy torjua sen vuoksi, että planeettamme pysyy elinkelpoisena meidän lapsillemme ja jälkipolvillemme. Viimeisen vuoden aikana on nähty, että fossiilisesta energiasta kannattaa irtautua sen vuoksi, että se käy edullisemmaksi kukkarolle. Siellä, missä riippuvuus on suurta, on maksettu nyt enemmän.

Sen jälkeen, kun Venäjä aloitti brutaalın, julman, oikeudettoman hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan 24.2., on nähty, että tämä fossiilisista irrottautuminen, Venäjän letkuista irrottautuminen on myös turvallisuuskysymys, [Eduskunnasta: Juuri näin!] ja olen iloinen, että tässä ajattelu on myös kehittynyt. Siteeraan: ”Jos vihreän siirtymän on tapahduttava, se tapahtukoon sitten tässä kohdassa, pakon edessä.” Näin totesi viime viikolla ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Halla-aho. Minusta tämä oli viisas lausunto.

Mutta, arvoisa puhemies, [Puhemies koputtaa] tässä välissä on varmasti tarpeita kompensoida. Onko hallitus valmis tekemään lisätoimia muutaman viikon takaisen [Puhemies: Ja nyt aika on täyttynyt!] kompensoinnin lisäksi? [Satu Hassi: Hyvä kysymys!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja siellä ministerit... — Ministeri Harakka.

16.24 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos tästä tärkeästä kysymyksestä. Asia on juuri niin kuin tässä kuvasitte, ja yhdyn tähän kiitokseen, edustaja ja ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Halla-ahon näkemykseen, joka on ehkä uusi huomio siitä, että täytyy edistää tätä Venäjän fossiilisesta polttoaineesta irrottautumista.

Totta on se, että tämä murros tuottaa suomalaisille sekä hyötyä että kustannuksia. Uudessa-kaupungissa saimme juuri kuulla, että Valmet on tehnyt ennätystuloksen, ja siellä julkaistaan tuhat uutta työpaikkaa harva se päivä. Ja sitten taas vastaavasti muilla on tilanne se, että toimeentulovaikkeitä on. Hallituksen kaksi viikkoa sitten tekemän kompensatiopaketin lisäksi mietimme koko ajan keinoja, joilla voimme useiden ministeriöiden kesken auttaa — ja ennen kaikkea vaikeuksissa olevaa kuljetusalaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Tynkkynen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 23/2022 vp

16.25 Sebastian Tynkkynen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hyvä liikenneministeri Harakka, te olette täysin häpeämätön mies. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Pääministeri Rinne aikanaan lupasi vappusatasia, mutta te lupasitte autoilijoille pankkitilille rahaa. Kun meidän puheenjohtajamme Purra tässä totesi, että Ukrainan sodan vuoksi bensiinin hinta on ollut nousussa, niin te sitten lähditte puolustelemaan sillä tavalla, että nyt te olette unohtaneet Ukrainan sodan. Miten te kehtaatte väittää tuolaista ja antaa sellaisen signaalin suomalaisille kuin tätä eduskuntaa ei kiinnostaisi se, mitä Ukrainassa nyt tapahtuu? Tuo on täysin hävytöntä.

Mutta takaisin asiaan: Yli puolet pumppuhinnasta on veroa, ja te pystytte vaikuttamaan verotuksen kautta, laskemaan hintoja. Aiotteko te tehdä tätä, hyvä hallitus?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja muistutan edustajia kunnioittavasta puhetavasta. — Ministeri Harakka.

16.26 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Polttoaineen hinnasta suurin osa on veroa, siinä edustaja Tynkkynen oli tässä pitkässä puheenvuorossaan tässä asiassa aivan oikeassa. [Oikealta: Se oli lyhyt, alta minuutin! — Timo Heinonen: Tuntui pitkältä!] Ja kun ajatellaan sitä veronkorotusta, sitä ainoaa ja viimeistä, jonka hallitus on tehnyt, niin sen vaikutus silloiseen polttoaineen hintaan oli 6,7 senttiä per litra. Nyt kun polttoaineen hinta on noussut, ja olen samaa mieltä, on noussut liialliseksi, sen vaikutus on noin 9 senttiä per litra. Tässä salissa valtiovarainministeri on moneen kertaan kertonut sen, minkälaisia seurauksia olisi laajamittaisella polttoaineveron laskulla valtiontalouteen. Puhutaan siis miljardiluokasta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Mykkänen.

16.27 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin ammattidiesel ammattiautoilijoille, työmatkavähennyksen voimistaminen — olen ymmärtänyt, että hallituskin näistä lupauksia antoi. Lintilä kertoi, että ovat selvityksessä — valmistuvat-han selvitykset näillä lumilla ja siirrytte toimintaan? Hätä on pumpuilla nyt.

No, tämä kauppasota kestää pitkään, valitettavasti, ja pidemmällä aikavälillä on niin kuin täällä ministerit Harakka ja Lintilä todistivat, että tarvitsemme nopeasti uudenlaisen energijärjestelmän Eurooppaan. Iso osa tässä on se, että saadaan lupajonoa nopeammin purettua. Se koskee niin niitä biokaasulaitoksia kuin vaikka kaukolämmön uusia lähteitä tai niitä pienydinvoimaloita, joita täällä aivan oikein nostettiin esiin. Mutta ministeri Lintilä, miksi uskoisimme, että tällä kertaa näin tapahtuu? On aiemminkin direktiivillä luvattu nopeampia takuuajakoja uusiutuvan energian laitoksille, mutta hallitus on käytännössä minimalistisesti toteuttanut nämä. Miten te aiotte luvata, että käsittelyajat todella puolittuvat uusiutuvan energian investoinneille nopeasti?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Lintilä.

16.28 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Mykkänen, en muista, että olisin itse kyllä sanonut, että puolittuvat käsittelyajat, mutta se on hyvä tavoite — se on hyvä tavoite. [Kai Mykkänen: Nythän te sanoitte! — Naurua]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 23/2022 vp

Viime maanantain energiaministereitten kriisikokouksessa tämä luvitusasia nousi usean maan kesken keskusteluun, ja tämä on oikeastaan sellainen, josta kannetaan huolta, koska nyt tullaan näkemään erittäin voimakas siirtymä. Halutaan eroon venäläisestä energiasta. Kansalle riittävät nämä 24. päivän jälkeen tauluihin tulleet Putin-hinnat, eli halutaan pois venäläisestä, halutaan pois fossiilisesta.

Kyllä meillä varmasti on kotimaan lupakäytännöissä parantamista, mutta EU:n puolelta, direktiiveistä tulevat ovat aika sellainen hallitseva asia tähän kokonaisuuteen. En ole koskaan nähnyt EU:ta niin yhtenäisenä kuin se oli toissa maanantaina tuossa kokouksessa, ja siellä on nyt sellainen voima ja tahtotila, [Puhemies koputtaa] että nämä direktiivit ajetaan siihen luokkaan, että luvitukset eivät hidasta tätä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt on aika täyttynyt. — Ja vielä tähän aihealueeseen edustaja Meri, ja sen jälkeen vaihdamme hieman aihetta.

16.29 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Pitkäaikainen energiatähtäisyys on sellainen asia, että siitä me kaikki olemme täällä samaa mieltä, mutta ihmiset ovat nyt todella huolissaan tuolla ruutujen ääressä, miten on ruokaa ja energiaa tulevaisuudessa. Tuossa Maaseudun Tulevaisuudessa MTK-Satakunnan hanketyöntekijät kertovat, että tilanne on nyt järkyttävä ja kaikki keinot meidän pitäisi täällä nyt käyttää ruokahuollon varmistamiseen. He toteavat, että ”julkisuudessa tähän mennessä esitetyt keinot tuntuvat näpertelyltä tilanteen vakavuuteen nähden. Aikaa ei ole tuhlattavaksi”, työntekijät vetoavat. Ja ihan aidosti, täällä nyt tuodaan sähköautoja ja tulevaisuuden pitkiä visioita ja energiatähtäisyyttä — kaikki varmasti ihan hyviä ajatuksia, ei siinä mitään — mutta tuolla ruutujen ääressä on hätä. Kertokaa, mitä konkreettista maatalouden eteen tehdään ja millä aikataululla. Täällä on muuten 11 hyvää keinoa. Ottakaa täältä koppi. [Puhuja näyttää paperia]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Leppä.

16.30 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen itsekin nähnyt tuon listan, se on myöskin minulle toimitettu, ja se on hyvä lista, siinä on konkreettisia ehdotuksia. Ne ovat kaikki siinä pöydällä, kun hallitus tällä hetkellä valmistelee toimia huoltovarmuuden toteuttamiseksi ja sen varmistamiseksi kaikissa mahdollisissa tilanteissa. Me tiedotamme tästä asiasta niin pian kuin mahdollista, kun se on meillä valmis, mutta aikataulu on pikainen. Tässä vaiheessa en käy vielä arvailemaan sitä tarkkaa päivää tai niitä toimenpiteitä. Ne kyllä aikanaan selviävät.

Järeän huoltovarmuuspaketin me tarvitsemme, se on ihan selvä, ja se hätä on suuri. Se on juuri näin, hätä on suuri, [Perussuomalaisten ryhmästä: Tiedetään!] ja siksi myös hallituksen on tähän reagoitava. Mutta toistan uudelleen sen, että myös markkinoiden on reagoitava tähän tilanteeseen. Ei voi olla niin, että tämä on vain ja ainoastaan viljelijöiden ja hallituksen vastuulla. Markkinoilla on myös vastuu tämän asian hoitamisessa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Olette puhunut kolme viikkoa tätä samaa jargonia!]

Kysymyksen käsittely päättyi.